

overordentlig fjernt. Hvad der for Arbejderne som Klasse betragtet er det afgørende, kan selvfølgelig ikke være, hvad hver enkelt Producent kan give, men hvad Produktionen som Helhed er i Stand til at give. Der kan være Bedrifter, der tilsyneladende ikke ere i Stand til at give høj Løn, fordi de i Forvejen kun give et overordentlig minimalt Udbytte til Aktionærerne, og dog kan en saadan Bedrifts Produktion i og for sig være yderst lukrativ. Den har blot den uheldige Egenskab, at Udbyttet i Forvejen er beslaglagt, at Bedriften er overkapitaliseret, at Virksomhederne ere købte til meningsløst høje Priser, som nu maa forrentes, og at Aktiekapitalen er vilkaarligt opskrevet, saa at dens tilsyneladende Værdi ofte er adskillige Gange større end den virkelige Værdi, og Resultatet deraf bliver, at Dividenden, som et saadant Selskab giver, ikke er noget Udtryk for det Udbytte, Bedriften giver. Arbejderne maa slide Renterne sammen for en Kapital, som er rent fiktiv, som slet ikke eksisterer. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds kender sikkert adskillige Eksempler paa den Slags Bedrifter. Hvis ærede Medlemmer ville se efter i Statistikken over det Udbytte, som de forskellige Aktieselskaber have givet f. Eks. i Aaret 1908, vil man se, at f. Eks. Tændstikfabrikkerne, Gosch's Fabrikker tror jeg de hedde, staa opførte med et Udbytte paa 5 pCt. I de foregaaende Aar har det svinget mellem 4 og 7 pCt., og naar man gaar tilbage til omkring 1900, finder man nogle Aar igennem et Udbytte paa 0 pCt. Naar man ved, at dette Selskab er et af de mest overkapitaliserede, der eksisterer, er det umuligt at drage nogen som helst Slutning af den højere eller mindre høje Dividende, der paa den Maade opføres. Thi man regner dette Selskabs nominelle Aktiekapital for at være 4 Gange saa stor som den reelle, det vil sige, at de 5 pCt., der paa et givet Tidspunkt udbetales, i Virkeligheden er 20 pCt. eller maaske endnu mere. Der findes andre lignende Selskaber. De danske Cikoriefabrikker opføres med 7 pCt., et ret respektabelt Udbytte, men ogsaa her er der en overordentlig stor Overkapitalisering. Det tilsyneladende Udbytte er langt mindre end det virkelige. Da

Selskabet dannedes, blev der indkøbt en hel Del Fabrikker, og deraf blev det store Flertal, saa vidt jeg husker 13, nedlagt, men Købesummen for disse 13, altsaa ikke eksisterende Fabrikker, maa stadig forrentes af Arbejdsudbyttet. De finde De forenede Papirfabrikker med 8 pCt. Saa vidt jeg husker, bleve disses Aktier for nogle Aar siden forhøjede med 50 pCt., saa at altsaa et Beløb af 1,000 Kr. fremtidig kom til at gælde for 1,500 Kr. Det vil altsaa forstaas, at i Virkeligheden betyde de 8 pCt. 12 pCt., hvis det ikke er betydeligt mere. Det er altsaa et fuldstændig falsk Billede, der paa den Maade fremtræder for Offentligheden.

Det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) udtalte i Gaar Ønsket om, at Arbejderne fik lettere Adgang til at skaffe sig Indblik i Driftsregnskaberne. Jeg vil ogsaa udtale det Ønske og vilde være det ærede Medlem taknemmelig, hvis han vilde vise en Maade, hvorpaa der kunde skaffes en saadan Rapport mellem Arbejderne og Fabrikanterne, at Arbejderne kunde faa et Indblik i det virkelige Udbytte og den virkelige Maade, hvorpaa det fordeler sig, men ærede Medlemmer ville let forstaa, at Driftsregnskaberne i mange Tilfælde, hvor der slæbes om med en fiktiv Kapital, ere illusoriske.

Der kan ogsaa være Industrier, der drives paa gammeldags Maade med en forældet Teknik, saa at Arbejdet langt fra giver det Udbytte, som det kunde give. Naar der f. Eks. i Tekstilindustrien klages over den høje Løn, som vanskeliggør Konkurrencen med Udlandet, maa man erindre, at Teknikken staa endnu gennemgaaende ret lavt i den danske Tekstilindustri. Det er blevet oplyst officielt, at danske Væverier staa i 1906 omtrent paa samme Standpunkt som engelske i Slutningen af 70'erne. Det vil derfor let forstaas, at Konkurrencen vil blive vanskelig. Men selvfølgelig kan en saadan forældet, overlevet Produktionsteknik ikke være et berettiget Paaskud for Fabrikanterne til at modsætte sig en Lønforhøjelse, idet Arbejderne ikke med Rette kunne være forpligtede til at bære Følgerne af Fabrikanternes Slendrian, og der er her et overordentlig vidt Spillerum, ja, et uoverskueligt Spillerum for, hvad Arbej-